

FÆRGEGÅRDEN's historie kort fortalt i tekst og billeder – udarbejdet af Juelsminde-Klakring Lokalarkiv 26/8 2015

– Våbenskjold udarbejdet til brug for "Juels Minde" (A80)

1813 I 1813 byggede Niels Juel Reetz (ejer af Palsgård) Juels Minde Kro, bygningen af kroen var egentlig en betingelse for at fortsætte færgefarten mellem Bogense og Klakring, hvortil Niels Juel Reetz den 15/8 1812, fik bevilling til Krohold der blev givet den 8/12 1812 – Der findes en kontrakt til opførelse af krobygningerne af 12/1 1813. Der fremgår ligeledes af godsets jordbøger, Søren Falletinsen havde bopæl på "Juels Minde" i det mindste fra 1819 – 36, og at Carl Johan Schmidt fik fæstebrev på stedet 24/7 1836, i 1873 boede han der stadig, men der er gjort den tilføjelse at bevillingen til krohold for tiden er inddraget.

Imidlertid har Ønsket om atter at faa etableret Forbindelse mellem Juelsminde og Bogense længe ulmet blandt Jyder og Fynboer, og 50 Aar efter den gamle „Smakkeforbindelse“s Nedlæggelse satte et Aktieselskab Motorfartøjet „Juelsminde“ i Gang mellem de to Landsdele.

For mange vil det uden Tvivl have Interesse at læse følgende Udtog af Fartplanen og Taksterne, der var gældende for den gamle Bogenseforbindelse i Aaret 1836; man vil derved med det samme faa et lille Indblik i hvorledes der dengang førtes Færgeforbindelse. Vi gengiver Reglementet ordret:

Reglement
for
Bogense og Klakring Færgesteder
(3 Mile søndenfor Horsens og 4 Mile østenfor Weile.
Overfarten 2½ Mil)
af 14. Juni 1836
og Færgetaxt af samme Dato.

Ved dette Færgested havs der paa Bogensesiden en stor Færge, som kan indtage en Vogn og 4 Heste eller 12 Qvæghøveder, samt en Sejlbaad.

Paa Klakringsiden havs blot en Sejlbaad til Personers Overførsel. Naar man vil afhentes fra Klakring med noget af de større Fartøjer, maae de derfor iforveien bestilles, og skeer saadant ved at oversende den paa Klakringsiden værende Færgebaad, betales der derfor kun det Halve af hvad den ellers koster.

Da der paa Klakringsiden ingen fast Broe er, skeer Ind- og Udskibningen ved Hjælp af en Kjøre- og Kastebroe, for hvis Afbenyttelse der erlægges den nedenfor anførte Betaling.

Ethvert af disse Fartøjer kan fragtes særskilt og er Fragten da:

	Sommer		Vinter	
for den store Færge	5 Rbd.	„ sk.	6 Rbd.	64 sk. Sølv
for Mellembaaden	3 —	72 „	4 —	56 —
og for den mindre Sejlbaad	3 —	„	3 —	72 —

Vinteren regnes fra 1. April til ultimo Marts. Befragteren er raadig over hele Skibsrummet efter de almindelige Regler.

Desuden afgaar den store Færge i Tidsrummet fra 1. April til ultimo September een gang ugentlig, nemlig hver Torsdag

Morgen Kl. 5 præcis som Børt fra Bogense til Klakring, hvorfra den returnerer ligeledes som Børt hver Fredag Kl. 3 Efterm.

For Befordring med Børtten saavel som naar der efter de almindelige Regler kan blive Spørgsmaal om Erlæggelsen af Børttaxt betales:

	Sølv	For Brugten af Kjørebreen
a) For en Person med Rejsegods indtil en Vægt af 30 Pd. foruden Rejseklæder	„ 64	1
Dog betaler en Bonde, Matros, Haandværksvend eller lignende Rejsende for sig og saa meget Rejsegods som ovenanført kun	„ 40	1
For Børn fra 2—6 Aar betales ½ Deel og for Børn fra 6—14 Aar ½ Deel af den fulde Fragt. For Børn under 2 Aar betales intet.		
b) For en Hest	„ 72	2
— et Qvæghoved	„ 48	2
c) For en Karet eller anden helt lukket Vogn — en Wienervogn eller anden halv lukket Vogn	3 „	8
For en stor aaben Rejsevogn	2 „	5
For en mindre dito, en Bondevogn eller en Arbejdsvogn samt en 2-hjulet Vogn hvad enten den er aaben eller lukket	1 72	4
For en Kalesche betales	1 48	3
Med Vognene maa der steds uden noget Tillæg i Betalingen følge det paa samme værende Rejsetøj og Rejsegods. For de medfølgende Heste betales der særskilt som overanført.	„ 24	1
d) For en Kuffert, Kasse, Kiste, Vadsæk, Pakke, Balle, Kurv eller deslige af ialt 50 Pd. og forsaavidt ikke 30 Pd. af samme efter det ovenanførte gaar frit		
For 25 Pd. det Halve og for en Vægt af indtil 12 Pd. ¼ Del af foranførte Fragt.	„ 16	1

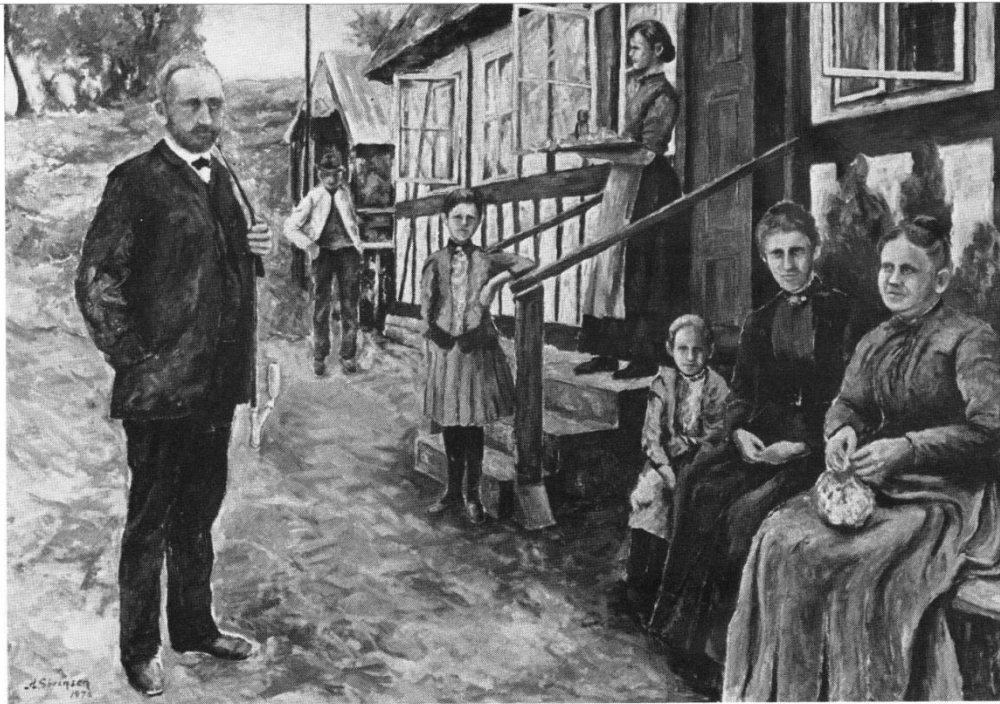
For kongelige Fritransporter oppebære Færgemanden Halvdelen af Fragten.

– Reglement for færgefarten 1836 (Fra Oluf Olsens "Turistbrochure 1909-10" (A80)

1856 Færger nedlægges – så der er ikke nogen god udsigt til at drive kroen videre – byen bestod jo alene af Hellebjerg Mølle og Skovløberhuset samt naturligvis "Juels Minde"

Allerede omkring 1500-tallet, var der færgeforbindelse mellem Bogense og Klakring (Juelsminde lå i Klakring sogn). Selve Kong Kristian den 4-de benyttede i 1608 overfarten, og ved den lejlighed gav han færgefolkene 5 rigsdaler i drikkepenge. I et reglement på ikke mindre end 3 sprog: tysk, engelsk og fransk, kunne man bl.a. læse, at på Bogensesiden var der en stor færge, der hver torsdag morgen kl 5 afgik til Juelsminde, hvorfra den returnerede fredag eftermiddag kl 15. Den kunne fragte intet mindre end 1 vogn og 4 heste eller 12 kvæghøveder, samt en sejlbaad. Velankommet til Juelsminde kunne man så blive viderebefragtet med hestevogn til Horsens. Det fortælles at det var bønderne fra Klakring, der på skift var pligtig til at viderebefordre de rejsende.

Færgeforbindelsen mellem Fyn og Jylland var grobund for en stor samhandel mellem de 2 landsdele, og hvert år i September måned blev der afholdt et stort (Sandbjerg) marked lidt neden for Færggården, og det var et stort tilløbsstykke, der tiltrak folk fra nær og fjern i hele Bjerge Herred. Her mødtes, foruden kreaturhandler og handelsmænd, "Kunstriddere, Lirekasssemænd, stærke Mænd og Visesangere".

JUELS-MINDE - maleri af Henning Sørensen, Juelsminde efter fotografi fra 1883-84. Personerne er henholdsvis yderst til venstre og højre forpagter Anders Olesen og hans hustru Thora og deres to døtre Agnes og Anna samt et familiemedlem, Kristine Sørensen.

– maleri af Henning Sørensen – efter foto fra 1883-84 (B362)

1884-
1902

Kroen var meget forsømt, da købmanden Anders Olesen, efter anmodning fra købmændene i Horsens overtog forpagtningen af "Juels Minde" – på gårdspladsen groede alenhøjt græs og møddingen var fyldt med snoge. Forpagtningsafgiften var 300 kr. årlig der var mange penge, da kroen kun bestod af 1 længe, med 2 senge til gæsterne, det kunne ske at der om søndagen var 20-30 gæster, så forpagtningsafgiften var på det tidspunkt rimelig høj, men da først juelsmindebanen kom godt i gang kom der væsentlig flere gæster til byen – Otto Olesen (søn) fortalte som 76 årig – at når toget ankom løb han og hans søskende op på Odelsbjerget, for at tælle hvor mange der steg af toget, hvorefter de for ind og fortalte deres mor det – som så kunne finde ud af hvor mange kander kaffe der skulle laves.

– Den gamle bygning før 1910 (A80)

- 1901 Ja nu har vi lidt problemer med årstallene – vi ved ikke hvem der har de rigtige datoer, men nok om det – iflg. Optegnelser overtog Peter Rasmussen forpagtningen af FærgEGAARDEN (eller kroen) man levede stadig hovedsagelig af søndagsudflugterne – i det daglige var der stort set kun foreningsudflugter – det var ellers billigt at gå på kro dengang en øl kostede 20 øre og en snaps 10 øre.

– Foto af Hjalmar Olesens maleri 1909 (B349)

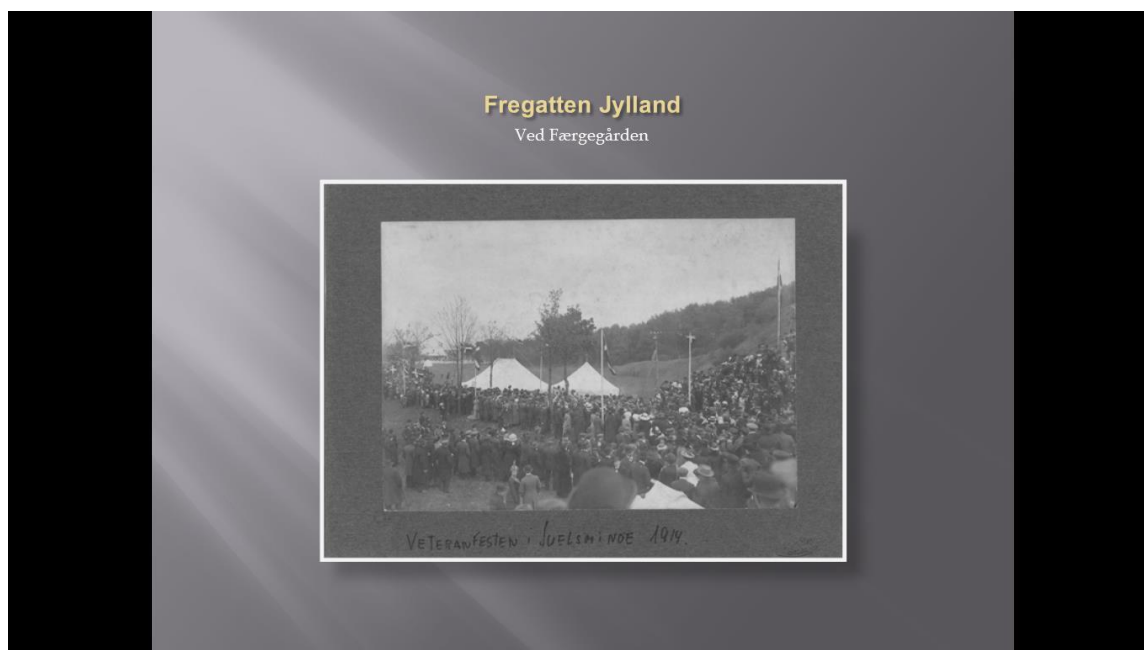

– Tegning fra 1910 – af Søren Knudsen (A80)

- 1908 Godejer Ejnar Viggo Skov overtager Palsgård og dermed Kroen – og i 1910 opfører han en ny fløj / tilbygning til den gamle kro – der var 2 store restaurationslokaler, en stor dansesal, samt 8 nye gæsteværelser med vaskekummer – sikken en luksus.

– Fstdeltagere foran 1910 bygningen (B344)

– Veteranfest på pladsen nedenfor færgegaarden (Havnemuseum 2014)

- 1914 Afholdtes der veteranfest på Fregatten Jylland der var bl.a. frokost og middag på færgegaarden for de fremmødte veteraner m.fl. (254 personer) regningen for dette inkl. mad og drikke beløb sig til 1.024,30 kr.

– Billede af den gamle Kro – taget fra skoven (B446)

1915 Dør Peter Rasmussen og enken (Cathrine) fortsætter sammen med sønnen Emil Rasmussen som bestyrer indtil 1923 da Emil Rasmussen og hustruen Ellen overtager forpagtningen. Det var i tiden efter 1. verdenskrig og det var meget vanskeligt at føre forretning – folk blev mere krævende man ville ikke nøjes med vaskekummer på værelserne man ville også have varmt og koldt vand på badeværelser mv.

– Parti fra restauranten (B337)

– Som vi kendte Færgesgården (B343)

1934 Det blev vedtaget at Fru Elisabeth Schou fra Palsgård i 1933-34 opførte endnu en tilbygning til Færgesgården. Denne var fuldt moderne med store lyse lokaler og gode buffet- og køkkenforhold, samt 9 gæsteværelser, dermed ændredes færgesgården fra at være en kro med landlig idyl, til et mondænt badehotel, med musik og dansant og hvad dertil hører. Da vejen via Bjerre til Horsens blev bygget samme år var der mulighed for flere gæster, til hotellet

1952-60 Der skete herefter ikke så frygtelig meget der kom et nyt bestyrerpar til i 1952 Niels Peter og Anne Kristine Sørensen, der drev Færgesgården videre i den bedste ånd med selskaber og som hotel.

– Færgesgården brænder 13/5 1960 (B366)

– Dagen derpå ?? (B366)

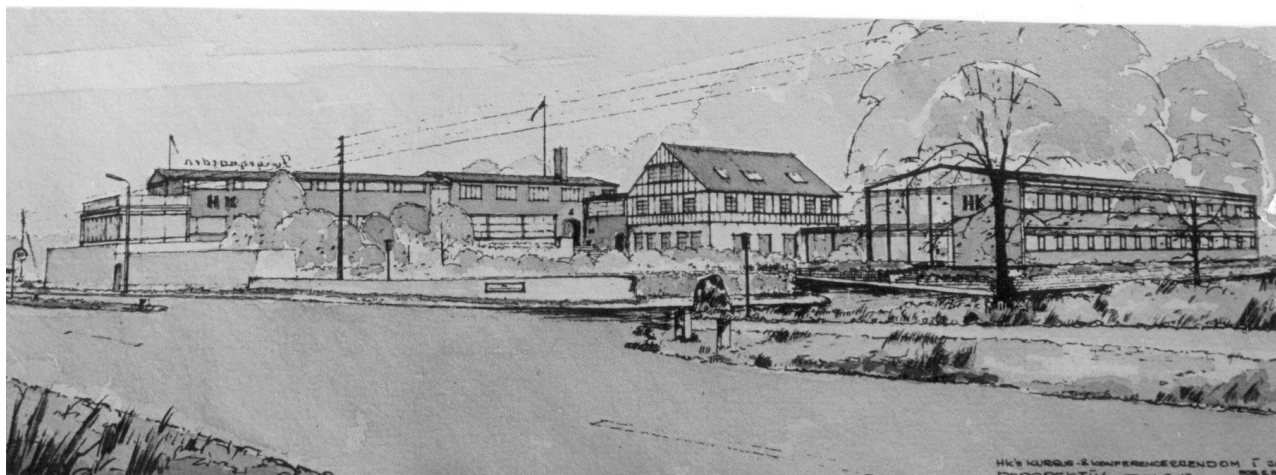
- 1960 den 13. maj sker katastrofen både for færgegården og byen – Den gamle færgegård brænder (de ældste bygninger) og godsejer Herbert Schou sælger færgegården i 1961 til Kai Thygesen (Bygholm), der i 1962 sælger til Hoteldirektør Hugo Gade Esbjerg Der renoverer hotellet.
- 1963 holdes der 150 års jubilæum, med et stort festarrangement, hvor klædedragten gennem 150 år præsenteres med en storstilet mannequinopvisning – og de sjællandske gæster der kom med færgen køres i karet til færgegården. Den 4 retters festmenu kostede den nette sum af 25 kr.
- 1965 på trods af den nye færgeforbindelse havde færgegården svært ved at klare sig i konkurrencen, og blev sat til salg.

– Bygningerne renoveres (B377)

- 1966 HK overtager færgegården og gør den til kursuscenter – den kaldes nu HK Skolen HK skolen blev et klart aktiv for Juelsminde. De mange kursister der besøgte skolen, satte sit

klare præg på byen, og medførte en del handel i butikkerne. Det var også en populær arbejdsplads. Skolen havde i en periode en meget karismatisk leder der hed Arne Dornhof, der bl.a. sad i kommunalbestyrelsen. HK skolen fremstod velfungerende og velholdt.

– **Tegning af udvidelsen** (B402)

- 1969 udvides den til det dobbelte. I
- 1980 Nedrives 1910 bygningen og der etableres kursus- og konferenceejendom og i
- 1993 totalrenoveres færggården. I

– **Sådan ser det ud i dag** (fra hjemmeside <http://faergegaarden-juelsminde.dk/>)

2002 sættes ejendommen til salg, færgegården har herefter en omflakkende tilværelse, hvor den både fungerer som hotel, of flygtningecenter i et ½ år i 2012 i 2014 afværges en truende tvangsauktion.

Erik Falck fra Danske Hoteller (L.h.) kunne 1. april i år kalde sig for ejer af Hotel Juelsminde Strand. Forud var gået et års samarbejde med "Fire-banden" i form af Birger Brix, Knud Skou, Anders Jørgensen og Uffe Bruhn Hansen.

– 4-BANDEN (foto Horsens Folkeblad)

2015 Fire-banden, der består af Uffe Bruun Hansen, Knud Skou, Anders Jørgensen og Birger Brix. De gør et kæmpearbejde og får i løbet af kort tid købt færgegården med stor hjælp fra lokale kræfter lykkedes det dem at samle 11 mil. Ind på ca. 14 dage – flot klaret. Vi vil hermed sige tak til 4-banden og Danske Hoteller og håbe det bedste for Juelsminde Strand / Restaurant Færgegården i fremtiden.